

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO
PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28 IR 29
STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 32¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO
NR. I-678 8, 11, 42, 43 IR 46 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĮ PROCESĄ
REGLAMENTUOJANČIŲ EUROPOS SĄJUNGOS IR TARPTAUTINĖS TEISĖS AKTŲ
ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. X-1809 2 STRAIPSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 22, 23, 26, 27, 28 ir 29 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – PPTFPĮ projektas), Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 8, 11, 42, 43 ir 46 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – LBĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo Nr. X-1809 2 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – CPRTAIĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslas – įgyvendinti 2024 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1620, kuriuo įsteigiama Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 1094/2010 ir (ES) Nr. 1095/2010 (toliau – Reglamentas (ES) 2024/1620).

Įstatymų projektais siekiama suderinti galiojančią reguliavimą su Europos Sąjungos Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucijos (toliau – Institucija) funkcijas reglamentuojančiomis Reglamento (ES) 2024/1620 nuostatomis, nustatyti minėtai institucijai suteiktų teisių įgyvendinimo Lietuvoje tvarką.

Taip pat PPTFPĮ projektu siekiama didinti Lietuvos Respublikos ekonominę konkurencingumą, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo ir vietinių investuotojų plėtros galimybių.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (+370 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) patarėjas Andrius Šaparnis (tel. (+370 5) 271 7269, el. p. andrius.saparnis@vrm.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPĮ) 4 straipsnio 1 dalis nustato Lietuvos banko, kaip vienos iš už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją atsakingos institucijos, pareigas – nustatyti prižiūrimoms finansų įstaigos ir kitiems subjektams skirtus nurodymus, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, prižiūrėti šių subjektų veiklą, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, konsultuoti šiuos subjektus minėtų nurodymų įgyvendinimo klausimais.

PPTFPĮ 5 straipsnis reglamentuoja Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT) funkcijas įgyvendinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemones. Minėto PPTFPĮ 5 straipsnio 1 dalies 10 punkte nustatyta, kad FNTT pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas

2009/78/EB, su visais pakeitimais, bendradarbiauja su Europos bankininkystės institucija ir teikia jai visą jos užduotims atlikti būtiną informaciją.

Taip pat PPTFPI 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją Lietuvoje atsakingos institucijos bendradarbiauja ir keičiasi informacija su užsienio valstybių institucijomis, įgyvendinančiomis pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones. PPTFPI 8 straipsnyje nenumatytas už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją Lietuvoje atsakingų institucijų bendradarbiavimas su Europos Sąjungos institucijomis. Už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją Lietuvoje atsakingos institucijos nurodytos PPTFPI 4 straipsnio 1–8 dalyse, tai yra Lietuvos bankas, Kultūros paveldo departamentas prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos advokatūra, Lietuvos notarų rūmai, Lietuvos auditorių rūmai, Lietuvos antstolių rūmai ir viešojo įstaiga Lietuvos prabavimo rūmai.

PPTFPI nustato reikalavimus ir tvarką, kurios turi laikytis finansų įstaigos ir kiti įpareigotieji subjektai, nustatydami kliento ir naudos gavėjo tapatybę. PPTFPI 9 straipsnis nustato bendrus kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus. Vienas iš jų yra finansų įstaigų ar kitų įpareigotųjų subjektų pareiga reikalauti iš kliento dokumentų ir kitų duomenų, kuriais remiantis būtų galima suprasti kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūrą ir veiklos pobūdį. PPTFPI 10 straipsnis nustato kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimus, kai tapatybė nustatoma klientui dalyvaujant fiziškai, o 11 straipsnis – kai klientas fiziškai nedalyvauja. Pagal PPTFPI 10 straipsnio 5 dalį kai klientas yra juridinis asmuo, atstovaujamas fizinio asmens, arba klientui – fiziniam asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, finansų įstaiga ar kitas įpareigotasis subjektas turi pareikalauti iš jo įgaliojimo. Užsienyje išduotas įgaliojimas turi būti legalizuotas arba patvirtintas dokumentų tvirtinimo pažyma (*apostille*). Tokie patys reikalavimai faktiškai taikomi ir nustatant kliento ir naudos gavėjo tapatybę kai klientas fiziškai nedalyvauja pagal PPTFPI 11 straipsnį. PPTFPI 15 straipsnis reglamentuoja supaprastintą kliento tapatybės nustatymo tvarką. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet finansų įstaigos ar kiti įpareigotieji subjektai gali taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymo tvarką. Įtvirtintas konkrečių supaprastinto kliento tapatybės nustatymo taikymo atvejų, renkamos informacijos ir duomenų apimties detalus reguliavimas yra imperatyvus ir, nors tai įneša reguliacinio aiškumo ir teisinio tikrumo, tuo pat metu nustatytas reguliavimas sukelia iššūkių finansų rinkos dalyviams pasirenkant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemones bei pritaikant šias priemones prie besikeičiančių ekonominių aplinkybių ar kitų konkrečių praktikoje išskylančių atvejų, kai atlikus pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimą šie atvejai pagrįstai galėtų būti suprantami kaip keliantys mažesnę pinigų plovimo ar teroristų finansavimo riziką.

PPTFPI 22 straipsnis nustato finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų pareigas. Šiame straipsnyje nėra nustatyta finansų įstaigų ir (ar) kitų įpareigotųjų subjektų pareiga mokėti įmokas ar mokesčius, skirtus už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją atsakingos institucijos ar institucijų veiklai finansuoti.

PPTFPI penktasis skirsnis reglamentuoja finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų priežiūrą, o šio skirsnio 32 straipsnis – priežiūros institucijų rengiamų patikrinimų atlikimo tvarką. Pagal PPTFPI atlikdami patikrinimą priežiūros institucijų darbuotojai, pateikę tarnybinį pažymėjimą ir priežiūros institucijos ar jos įgalioto darbuotojo motyvuotą sprendimą, turi teisę laisvai įeiti į priežiūrinių finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų patalpas (PPTFPI 32 straipsnio 1 dalies 4 punktas). PPTFPI nėra nustatytos specialios sąlygos, kuomet atliekant patikrinimą vietoje reikalingas teismo leidimas. Pagal PPTFPI teismo leidimas reikalingas, kai priežiūros institucija siekia pasinaudoti teise gauti informaciją apie abonentus ar registruotus elektroninių ryšių paslaugų naudotojus iš elektroninių ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų (PPTFPI 32 straipsnio 1 dalies 8 punktas ir 3 dalis).

Taip pat PPTFPI 2 straipsnyje pateikta nuoroda į pripažintą netekusiu galios Lietuvos Respublikos įmonių atskaitomybės įstatymą. Šiuo metu Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymas nustato kurios įmonės laikomos didelėmis įmonėmis.

Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymas nustato valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sąlygas, būdus ir tvarką, lengvatinių kreditų daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimą. Daugiabučių modernizavimo finansavimo modelis pasižymi specifine struktūra – kredito sutartis sudaroma tarp finansuotojo ir projekto administratoriaus, kuris veikia butų savininkų naudai, tačiau ne jų vardu. Tokiu atveju konkretūs butų savininkai nėra sutarties šalys, o jų asmens duomenys dažnai nėra prieinami finansuotojui ar paslaugų teikėjui. Šiuo metu besiformuojanti PPTFPĮ nustatytų kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų taikymo daugiabučių modernizavimo metu praktika apima ir identifikavimą visų butų savininkų, kurie vertinami kaip galutiniai naudos gavėjai, jų lėšų kilmės nustatymą, atliekamų mokėjimų stebėjimą ir vykdymą kitų, su klientų ir naudos gavėjų tapatybės patikra susijusių, veiksmų. Praktikoje daugiabučių modernizavimo projektuose šių reikalavimų įgyvendinimas apsunkina procesus, sukuria perteklinę administracinę naštą finansų įstaigoms ir platformų administratoriams, didesnius finansavimo kaštus galutiniams vartotojams. Pažymėtina, kad teikiant finansines paslaugas daugiabučiams namams atnaujinti, piniginių lėšos panaudojamos tik aiškiai apibrėžtam tikslui – daugiabučio namo atnaujinimo darbų apmokėjimui; mokėjimai vykdomi tiesiogiai rangovams per administratorius, o ne per butų savininkus (gyventojus); įmokų, atliekamų konkrečaus buto savininko, dydžiai yra maži, standartizuoti ir reguliariai pasikartojantys. Dėl šių aplinkybių daugiabučių modernizavimo finansavimo modelis gali būti pagrįstai vertinamas kaip pasižymintis žema pinigų plovimo, teroristų finansavimo ir (ar) tarptautinių sankcijų pažeidimo rizika.

LBĮ 8 straipsnyje nustatytos Lietuvos banko funkcijos ir veikla, šio įstatymo 42 straipsnyje – Lietuvos banko tikslas, funkcijos, teisės ir pareigos atliekant finansų rinkos priežiūrą, kuri apima ir finansų įstaigų vykdomos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priežiūrą. Taip pat LBĮ 11 straipsnyje nustatytos Lietuvos bankui vadovaujančios Lietuvos banko valdybos funkcijos ir veikla. Pagal minėtuose straipsniuose nustatytą reguliavimą Lietuvos bankas atlieka finansų rinkos priežiūrą, o Lietuvos banko valdyba taiko prižiūrimiems finansų rinkos dalyviams poveikio priemones, duoda privalomus nurodymus ar kitas privalomas priemones, išskyrus atvejus, kuomet pagal 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika, atitinkami įgaliojimai vykdyti priežiūrą ar taikyti priemones yra suteikti Europos Centriniam Bankui.

LBĮ 21¹ straipsnis nustato, kad finansų rinkos priežiūra finansuojama iš finansų rinkos dalyvių įmokų ir kitomis Lietuvos banko lėšomis, reglamentuoja įmokų finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti mokėjimo tvarką.

LBĮ 43 straipsnis reglamentuoja finansų rinkos priežiūros tikslais gautos informacijos apsaugą ir nustato kokiam tikslui ir kokioms institucijoms gali būti perduota priežiūros tikslais gauta informacija.

Taip pat LBĮ 46 straipsnyje nustatyta, kad Lietuvos bankas bendradarbiauja su kitų valstybių finansų rinkos priežiūros institucijomis ir su nurodytomis Europos Sąjungos institucijomis.

Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta, kad vykdomuosius raštus dėl Europos Sąjungos institucijų sprendimų, kuriais asmenims, išskyrus valstybes, skiriama piniginių prievolė, išduoda Lietuvos apeliacinis teismas. Šiame straipsnyje taip pat nustatytas sąrašas Europos Sąjungos institucijų, dėl kurių priimtų sprendimų išduodami vykdomieji raštai.

Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymas Nr. X-1262 nustato asmenų delegavimo į Europos Sąjungos institucijas delegavimo tvarką, deleguojamų asmenų darbo užmokesčio nustatymą ir socialinių garantijų deleguojamiems asmenims suteikimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir nuoseklumo PPTFPĮ projektu ir LBĮ projektu siūloma nustatyti, kad Lietuvos bankas atlieka finansų rinkos priežiūrą, kuri apima ir finansų įstaigų vykdomą

pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priežiūrą, išskyrus atvejus, kuomet pagal Reglamentą (ES) 2024/1620 atitinkami įgaliojimai vykdyti priežiūrą ar taikyti poveikio priemonės suteikiami Institucijai.

PPTFPI projektu siūloma patikslinti FNTT funkcijų įgyvendinant pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemones sąrašą ir nustatyti, kad FNTT pagal Reglamentą (ES) 2024/1620 bendradarbiauja su Institucija ir teikia jos užduotims atlikti būtiną informaciją. Taip pat PPTFPI projektu siūloma papildyti galiojantį reguliavimą nuostata, kad ir kitos, PPTFPI 4 straipsnio 1–8 dalyse nurodytos, už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją Lietuvoje atsakingos institucijos bendradarbiauja ir keičiasi informacija su Institucija. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo PPTFPI projektu siūloma tikslinti šiame įstatyme pateikiamas nuorodas į PPTFPI 4 straipsnio 1–8 dalyse arba 1–9 dalyse nurodytas institucijas, kurios nesusijusios su Institucijos veikla. Atkreiptinas dėmesys, kad netikslinga keisti PPTFPI 4 straipsnio 12 dalį, kuri numato PPTFPI 4 straipsnio 1–8 dalyse nurodytų institucijų (t. y. ir Institucijos) bendradarbiavimą su FNTT. Siekiant teisinio reguliavimo nuoseklumo LBI projektu taip pat siūloma papildyti LBI 43 straipsnyje nustatytą Lietuvos banko finansų rinkos priežiūros tikslais gautos informacija apsaugos reglamentavimą ir numatyti, kad ši informacija gali būti perduodama Institucijai, jei ji reikalinga Reglamento (ES) 2024/1620 nustatytoms funkcijoms atlikti, bei papildyti LBI 46 straipsnyje nustatytą Europos Sąjungos institucijų, su kuriomis bendradarbiauja Lietuvos bankas, sąrašą ir įtraukti į jį Instituciją.

Taip pat, siekiant prisidėti prie Lietuvos Respublikos ekonominio konkurencingumo didinimo, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo ir vietinių investuotojų plėtros galimybių, PPTFPI projektu siūloma vietoj detalaus reikalavimų reglamentavimo nustatyti lankstesnį kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo reguliavimą.

PPTFPI projektu siūloma švelninti reikalavimus dėl kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūros ir veiklos pobūdžio nustatymo ir nustatyti finansų įstaigoms ir kitiems įpareigotiesiems subjektams įpareigojimą imtis pagrįstų priemonių, kad suprastų kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūrą ir veiklos pobūdį. Pažymėtina, kad šis reguliavimo pakeitimas nekeičia finansų įstaigų ir kitų įpareigotųjų subjektų pareigos gebėti įrodyti priežiūros įstaigai, kad buvo imtasi priemonių, kad suprasti kliento, kuris yra juridinis asmuo, nuosavybės ir kontrolės struktūrą ir veiklos pobūdį.

Taip pat PPTFPI projektu siūloma supaprastinti su maža pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika siejamose Europos Sąjungos valstybėse narėse išduotų įgaliojimų panaudojimo kliento tapatybės nustatymo procese tvarką ir atsisakyti reikalavimo, kad Europos Sąjungos valstybėse narėse išduotas įgaliojimas turi būti legalizuotas arba patvirtintas dokumentų tvirtinimo pažyma (*apostille*) bei sudaryti galimybes kliento ir naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu naudoti dokumentus, duomenis ir informaciją iš patikimų ir nepriklausomų duomenų bazių ar registrų, jei Europos Sąjungos valstybėse narėse nėra valstybių informacinių sistemų ar registrų, kuriuose kaupiami atitinkami kliento ir naudos gavėjo tapatybei nustatyti reikalingi dokumentai, duomenys ir informacija.

PPTFPI projektu taip pat siūloma plėsti supaprastinto kliento tapatybės nustatymo taikymo galimybes, ypač finansų sektoriuje. Siūlomais PPTFPI 15 straipsniu nustatyto reguliavimo pakeitimais siekiama finansų sektoriuje nustatyti proporcingesnę reglamentavimą ir pereiti nuo detaliomis taisyklėmis grindžiamo reguliavimo prie rizikos vertinimu grindžiamo reguliavimo. Siūloma sudaryti sąlygas pačioms finansų įstaigoms atlikti individualų rizikos vertinimą, atsižvelgiant į nustatytus veiksnius, ir, pagrįstai identifikavus mažesnę pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, pasirinkti pakankamas prevencijos priemones. Reglamentavimo nuostatų pokytis leis atsisakyti ribojančių veiksnių individualiais mažesnės rizikos atvejais ir suteiks lankstumo sudaryti palankesnes sąlygas finansų įstaigoms veikti prižiūrime aplinkoje. Individualiu rizikos vertinimu grįsto požiūrio taikymas sudarys sąlygas lanksčiau pasirinkti taikomas priemones, skatins diegti naujus technologinius sprendimus rizikos valdymui ir adaptuoti taikomas priemones pagal faktinį teikiamų paslaugų rizikos lygį. Taip pat priartinant PPTFPI 15 straipsnio nuostatas prie 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui prevencijos, kuria iš dalies keičiamas Europos

Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB bei Komisijos direktyva 2006/70/EB, nuostatų, Lietuvos Respublikos jurisdikcija taps patrauklesne finansų sektoriaus srityje ir bus prisidėta prie Lietuvos ekonominio konkurencingumo Europos Sąjungoje didinimo.

Atsižvelgiant į galiojančio nacionalinio reguliavimo ypatybes ir siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, PPTFPI 15 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktį siūloma papildyti nuostata dėl PPTFPI nuostatų taikymo, kiek tai susiję su pagal Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymą Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos pagrindu skiriamu finansavimu. Siūlomu pakeitimu siekiama aiškiai apibrėžti, kad minėto pobūdžio finansavimui gali būti taikomi supaprastinti kliento tapatybės nustatymo reikalavimai. Šis pakeitimas užtikrins reguliavimo aiškumą ir vienodą teisės taikymą, leis efektyviau įgyvendinti Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą ir nedarys įtakos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių efektyvumui, kadangi finansų įstaigos parinks prevencijos priemones, remdamosis atliktu individualiu rizikos vertinimu.

Taip pat siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pradėti dalykinius santykius su klientais, kurie kelia mažą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo riziką, siūloma atsisakyti PPTFPI 15 straipsnio 2 dalyje nustatyto imperatyvaus reikalavimo, kad supaprastintas kliento tapatybės nustatymas gali būti taikomas tik kai užtikrinama, kad pirmasis kliento mokėjimas būtų atliktas iš kredito, mokėjimo ar elektroninių pinigų įstaigoje, kuri yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje šio įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kurioje kompetentingos institucijos prižiūri, kaip ji šių reikalavimų laikosi, turimos sąskaitos. Siekiant plėsti supaprastinto kliento tapatybės nustatymo PPTFPI 15 straipsnio 1 dalies 12 punkte nustatyta tvarka taikymo galimybes siūloma atsisakyti šio straipsnio 3 dalyje numatytos išimties ir taikyti bendrus PPTFPI 15 straipsnio reikalavimus.

PPTFPI projektu siūloma papildyti PPTFPI 22 straipsnyje nustatytą finansų įstaigų pareigų sąrašą ir numatyti mokesčių, skirtų Institucijos veiklai finansuoti, mokėjimą, taip pat nustatyti priemones, kuriomis bus užtikrintas šių mokesčių sumokėjimas, analogiškas nustatytoms LBI 21¹ straipsnio 5 dalyje. Pažymėtina, kad pagal siūlomą nustatyti reguliavimą pareiga mokėti mokesčius Institucijos veiklai finansuoti atsiras tik finansų įstaigoms, kurių priežiūrą Reglamento (ES) 2024/1620 nustatyta tvarka pradės vykdyti Institucija. Mokesčių dydis bus nustatytas Europos Sąjungos teisės aktais, kurių priėmimas numatytas Reglamente (ES) 2024/1620.

Reglamento (ES) 2024/1620 19 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Institucijos darbuotojai ir kiti Institucijos įgalioti asmenys, kad galėtų atlikti patikrinimą vietoje, gali patekti į visas fizinių ir juridinių asmenų, kurių atžvilgiu pagal Institucijos priimtą sprendimą atliekamas tyrimas, verslo patalpas ir teritoriją. Taip pat minėtos 19 straipsnio 3 dalies nuostatos numato, kad jei fizini asmenų verslo patalpos yra tos pačios kaip asmens privati gyvenamoji vieta, Institucijos darbuotojai ir kiti Institucijos įgalioti asmenys turi gauti teismo leidimą atlikti patikrinimą vietoje. PPTFPI projektu siūloma nustatyti, kad minėtais atvejais leidimą išduoda pirmos instancijos administracinis teismas, ir reglamentuoti teismo leidimo išdavimo tvarką.

Taip pat PPTFPI projektu siūloma patikslinti PPTFPI 2 straipsnyje pateiktą nuorodą ir nurodyti galiojančią Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymą.

CPRTAIĮ projektu siūloma nustatyti, kad Lietuvos apeliacinis teismas išduoda vykdomuosius raštus ir dėl Institucijos sprendimų, kuriais asmenims, išskyrus valstybes, skiriama piniginių prievolė. Apie Lietuvos apeliacinis teismui suteiktus įgaliojimus bus pranešta Reglamento (ES) 2024/1620 26 straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms. Pažymėtina, kad pagal siūlomą nustatyti reguliavimą vykdomieji raštai galės būti išduoti dėl finansų įstaigoms, kurių priežiūrą Reglamento (ES) 2024/1620 nustatyta tvarka pradės vykdyti Institucija, paskirtų minėtame reglamente numatytų poveikio priemonių – piniginių sankcijų ir periodinių baudų, sumokėjimo užtikrinimo. Išduotas vykdomasis raštas bus pateikiamas vykdyti ir vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso ir Sprendimų vykdymo instrukcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1R-352 „Dėl Sprendimų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymus neigiamų padarinių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai tiesioginės įtakos korupcijos lygiui neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimti Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo pakeitimai prisidės prie Lietuvos Respublikos ekonominio konkurencingumo, tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo ir vietinių investuotojų plėtros galimybių. Kiti priimti įstatymai tiesioginės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymų projektai strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymus kitų įstatymų priimti ar keisti nereikia.

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymams įgyvendinti įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Planuojama, kad Įstatymų projektų įgyvendinimas nepareikalaus papildomų valstybės biudžeto lėšų.

Prognozuojama, kad teismo leidimų atlikti patikrinimą vietoje ir vykdomųjų raštų, kurie bus išduodami pagal Įstatymų projektais siūlomas nustatyti naujas teismines procedūras, skaičius nebus didelis ir neturės reikšmingesnės įtakos teismų darbo krūviui.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai yra „pinigų plovimas“, „teroristų finansavimas“, „pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija“, „kliento tapatybės nustatymas“, „supaprastintas kliento tapatybės nustatymas“, „naudos gavėjas“, „Kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu institucija“, „poveikio priemonė“, „piniginė sankcija“, „periodinė bauda“, „teismo leidimas“ ir „vykdomasis raštas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Atsižvelgiant į Reglamente (ES) 2024/1620 nustatytą jo taikymo datą, šį reglamentą įgyvendinančių Įstatymų projektų nuostatų įsigaliojimas numatomas nuo 2025 m. liepos 1 d.

Lietuvos finansinės žvalgybos padalinys, t. y. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, deleguos į Instituciją darbuotojus Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo Nr. X-1262 nustatyta tvarka.
